

A gyermeknevelés és a szolgálati idő – új szabály 2020-ban

A gyermeknevelés, gyermek gondozás jelentősen megváltoztatja a szülők helyzetét nemcsak személyes életükben, a mindennapokban, hanem életpályájuk, munkájuk vonatkozásában is. Ez érintheti a biztosítási idő és a szolgálati idő hosszát és időtartamát is. Az idei évtől új változás lép életbe.

A gyermek szülés, gyermek gondozás, nevelés hosszabb-rövidebb ideig a munkából való távolléttel jár, ami érintheti a társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultsághoz megszerezhető biztosítási idő, szolgálati idő hosszát, időtartamát is. Ez a tény a legtöbb esetben mindkét szülőt érintheti, mivel a gyermek gondozási lehetőségek, ellátások sok esetben az anya mellett az apa által is igénybe vehetők. Sőt, bizonyos esetekben a gyermek gondozásában, nevelésében részt vállaló nagyszülők nyugdíjjogosultságára is előnyösen kihatással lehetnek ezek a helyzetek.

2019-ben új időszakokkal bővült a gyermekekre tekintettel elismerhető szolgálati idők köre a gyermekek otthongondozási díjának bevezetésével. 2020-ban újabb bővülés következik be az örökbefogadói díj igénybevételének lehetőségével.

Örökbefogadói díjra jogosult 2020. január 1-jétől az a biztosított, aki a második életévét betöltött gyermeket, illetve ikergyermekek esetén a harmadik életévüket betöltött gyermekeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette, feltéve, hogy a gyermek nevelésbe vételének napját megelőző két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket a gondozásba vétel időpontját megelőzően nem neveli legalább egy éve folyamatosan saját háztartásában.

Az örökbefogadói díj a gyermek nevelésbe vételének napjától számított 168. napig jár. (I: a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló [1997. évi LXXXIII. törvény](#) 42/H§ (1)-(2) bekezdése 2020. január 1-től hatályos szövege)

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló [1997. évi LXXXI. törvény](#) (továbbiakban Tny.) tartalmaz mind gyermekszüléshez, mind gyermekneveléshez kötődő szolgálati időt.

Nyugdíjszabályaink szerint önmagában a gyermekszülés csak egy esetben van hatással a szolgálati időre. A Tny. végrehajtási rendelete, a 168/1997. (X.6.) kormányrendelet 29.§ (10) bekezdése szerint az anya ténylegesen megszerzett szolgálati idejét annyiszor 365 nappal (tartósan beteg, fogyatékos gyermek esetén 550 nappal) kell növelni, ahány gyermeke 1968. január 1. előtt született.

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

Gyermeknevelési időként a Tny. 38.§ (1) bekezdés c) pontja szerint szolgálati időnek kell figyelembe venni a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, és a gyermekgondozási segély, illetve a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

2019. január 1-jétől bővült a szolgálati időnek elismerhető gyermeknevelési idők köre a gyermekek otthongondozási díjának időtartamával, mely ellátásból nyugdíj járulék fizetése történik.

A Tny.38.§ (1) bekezdés e) pontja szerint szolgálati idő a terhesség-gyermekágyi segély és a csecsemőgondozási díj folyósításának időtartama. Szolgálati idő a gyermekgondozási díj 2000. január 1. előtti időtartama, és 2000. január 1. utáni ideje is, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

2020-ban bővül ez a szolgálati időre vonatkozó rendelkezés a 2020. január 1-jétől bevezetésre kerülő örökbecfogadói díj folyósításának időtartamával, mely szintén nyugdíj járulék fizetésével érintett. (l: Tny. 38.§ (1) bekezdés e) pontját)

A gyermeknevelési ellátások jelentős része nemcsak az anya, hanem az apa által is igénybe vehetők, így számukra is nyugdíjhoz figyelembe vehető szolgálati időt jelentenek.

Meghatározott ellátások a nagyszülők által is igénybe vehetők a szülők helyett, így amennyiben a nagyszülő még nem nyugdíjas (mert ha igen, további szolgálati időt már nem szerezhet), a nagyszülői gyermekgondozást segítő ellátás időtartama, és új lehetőségként a nagyszülő által igénybe vehető gyermekgondozási díj időtartama is növeli a nagyszülő szolgálati idejét.

A gyakorlatban valószínűleg inkább a nagymamák segítenek ily módon a családi munkamegosztásban a szülő mielőbbi visszatéréséhez a munkába, de a nagypapák előtt is nyitva áll ez a lehetőség.

Bizonyos gyermekellátások igénybevételének előfeltétele fizetés nélküli szabadság igénylése. A gyermekgondozási díj és gyermekgondozást segítő ellátás igénybevételéhez kérelemre kötelező a munkáltató részéről fizetés nélküli szabadság engedélyezése, a gyermeknevelési támogatáshoz (közismert nevén a főállású anyasághoz) pedig adható ez a szabadság.

A fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama szolgálati időnek akkor számít, ha

Ügyvezető: Nagy László
Székhely: 4026 Debrecen, Bethlen utca 10-12/C 3/17.
Telefonszám: +36 52 789 413, +36 30 967 6355
E-mail cím: pygmyteam@pygmyteam.hu

- a biztosítottat háromévesnél – tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén tizenkettő évesnél – fiatalabb gyermek gondozása vagy tízévesnél fiatalabb gyermek ápolása címén illeti meg. (I: a Tny. végrehajtására kiadott 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 29.§ (5) bekezdés a) pontját)

A nők negyven év jogosultsági idővel történő kedvezményes nyugdíjának igénybevételéhez az összes szolgálati idő mellett az ellátásra jogosító keresőtevékenységgel, vagy gyermekneveléssel szerzett időszaknak nagy jelentősége van.

A negyven év jogosultsági időn belül, ha a keresőtevékenységgel, vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő kevesebb negyven évnél, de az a harminckét évet eléri, a hiányzó időszak a Tny-ben tételesen megnevezett gyermeknevelési idővel teljesíthető.

Ezeknél a gyermeknevelési időknél 2019-től természetesen a gyermekek otthongondozási díjának időtartama, 2020-tól pedig az örökbefogadói díj időtartama is figyelembe vételre kerül, mint a kedvezményes nyugellátáshoz beszámítható jogosultsági idő. (I. Tny. 18.§ (2b) bekezdése)

Olyan nő esetén pedig, akinek gyermekek otthongondozási díját, vagy a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbefogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, vagy aki 1998. január 1-jét megelőzően ezzel egy tekintet alá eső szolgálati időt szerzett harminc év keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő és legfeljebb tíz év gyermeknevelési idő esetén már megállapítható a kedvezményes nyugellátáshoz szükséges negyven év jogosultsági idő megléte.